

راهنمای عملی طراحی آزمون عملکردی

مؤلفان: محمد صفریان - مراد علی میرزایی

ناشر: تایماز (تهران ۰۲۱-۶۶۴۰۲۷۴۴)

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۷

قیمت: ۲۰۰۰۰۰ ریال

حیطه‌ی ارزشیابی نیز به پیروی از مجموعه‌ی بالادستی خود و آن هم تحت تأثیر تحولات جهانی، در تغییر است. ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و به‌ویژه ارزشیابی کیفی - توصیفی در جامعه‌ی تعلیم و تربیت انسانی نقش مهمی بازی می‌کند. ارزشیابی توصیفی در واقع الگویی کیفی است که تلاش می‌کند به عمق و کیفیت یادگیری همه‌جانبه‌ی دانش‌آموزان توجه کند. در نتیجه، توصیفی از وضعیت یادگیری آن‌ها ارائه می‌دهد که به اصلاح و بهبود توسعه‌ی مهارت‌ها، دانش‌ها و نگرش‌ها نیز می‌انجامد.

اهداف ارزشیابی توصیفی

اهداف ارزشیابی توصیفی از نگاه این کتاب، به اصلاح و ارتقای فرایند یاددهی - یادگیری در کلاس و میان آموزگار و دانش‌آموز اشاره دارد. کتاب چگونگی شناسایی و پرورش استعدادها و علاقه‌های دانش‌آموزان با تکیه بر استعدادهای برتر هر یک را توضیح می‌دهد. تولید اطلاعات برای ارزیابی، اصلاح و تقویت برنامه‌ها و روش‌های آموزشی تربیتی نیز از راهکارهای ارائه شده در این کتاب هستند.

با تغییر رویکرد ارزشیابی، انتخاب و سازمان‌دهی محتوا نیز تغییر خواهد کرد. بنابراین، انتظار می‌رود دانش‌آموزان به جای فراگیری موضوعات مستقل از یکدیگر، مفاهیم و ایده‌های اصلی و روش‌های تفکر در حوزه‌های مختلف را بیاموزند.

در ارزشیابی توصیفی فرایند ارزشیابی با فرایند تدریس ادغام شده و مرز جدی یا حد فاصل میان این دو فرایند از میان رفته است. به این شکل، تغییر دیدگاه آموزگاران درباره‌ی ارزشیابی نیازمند تغییر دیدگاه آن‌ها درباره‌ی یادگیری و نقش معلم و دانش‌آموزان در آن است.

پروژه

یکی از روش‌هایی که فرصت ارزشیابی توصیفی از فرایند و محصول یادگیری دانش‌آموزان را به خوبی فراهم می‌کند، پروژه است. اگر فعالیت‌هایی تحت عنوان پروژه به درستی هدایت شوند، از مؤثرترین شیوه‌ها در سهیم کردن دانش‌آموزان در فرایند آموزشی و پایدار کردن آموخته‌های ایشان در حیطه‌های مختلف دانش، مهارت و نگرش هستند، زیرا برای آنکه آموخته‌ای در ذهن یادگیرنده ثبت شوند، باید در موقعیت‌های مناسب به کار گرفته شوند.

انواع آزمون‌های عملکردی

در کتاب راهنمای عملی طراحی آزمون عملکردی، انواعی برای آزمون‌ها ذکر شده است:

آزمون کتبی عملکردی، آزمون شناسایی، آزمون عملکردی در موقعیت شبیه‌سازی شده و نمونه‌ی کار از این گروه هستند.

کتاب حاضر با توجه به عنوان خود، بخش‌های متنوعی دارد و در انتها مثال‌هایی از آزمون عملکردی پایه‌های گوناگون تحصیل دوره‌ی ابتدایی را آورده است.

درس لک‌لک در پایه‌ی اول، آزمون عملکردی شناسایی پایه‌ی سوم (بخوانیم و بنویسیم)، آزمون عملکردی نمونه‌ی کار (ریاضی پایه‌ی اول)، آزمون عملکردی انرژی ذخیره‌ای (پایه‌ی ششم) و بسیاری آزمون‌های دیگر در این کتاب برای نمونه آمده‌اند.